

GASTEROMYCETES

(YENEN MANTARLAR)

**Mide mantarları
anlamına gelen
Gasteromycetes
mantarları, Agaricus,
Polyporus, Armillaria ve
benzer
Basidiomycetes'lerden
farklıdır.**

Bu mantarların;

Spor boşaltan mekanizmaları yoktur.

- **Çünkü mantarların sporları, küresel ya da armut şeklinde üreme organı içindedir,**
ya da
- **Sporlar zamk gibi bir sıvı içindedir.**

Gasteromycetes mantarları 5 takıma ayrılır.

1. Phallales
(Kafesimsi Mantarlar)
(Colus pusillus)

2. Lycoperdales
(Top Şeklinde Puf Mantarlar)
(Lycoperdon pulcherimum)

3. Sclerodermatales
(Yer Küresi Şeklinde Mantarlar)
(Scleroderma aurantium)

4. Nidulariales
(Kuş Yuvası Mantarları)
(Cyathus striatus)

**5. Hymenogastreales
(Yeraltı Mantarları)
(Hymenogaster luteus)**

Anthurus archeri

Clathrus ruber

Scleroderma aurantium

Cyathus striatus

Sphaerobolus stellatus

Geastrum quadrifidum

UREDINALES

(PAS MANTARLARI)

Pas mantarlarının konukçuları;

Buğdaygiller

Ribes ve birçok çalimsı türler

Koniferler

Bazı Eğretiler

Üreme Organları

Spermagonium (Püknid)

Aecidi

Uredo yatağı

Teleuto yatağı

Basidi

Spor Formları

Spermatium (Püknospor)

Aecidi sporlar

Uredo sporlar

Teleuto sporlar

Basidiospor (Sporidi)

Pas mantarlarından gelişim seyirlerini tek konakçı bitkide tamamlayanlara “Autözik Pas Mantarları”

Gelişim seyirlerini birkaç konakçı bitkide tamamlayanlara “Heterözik Pas Mantarları” denir.

CRONARTIUM RIBICOLA

UGA1241717

Tüm amlarda görülen yaygın bir pas mantarıdır.

Mantar her yařta iğne yapraklarda enfeksiyonlara neden olur.

En ok İsviçre fıstık çamı ve Veymut amı etkilenir.

Mantarın Aecidi ve Sporidi formları çamlar üzerinde

Uredo ve Teleutosporlar Ribes'ler üzerinde oluşur.

MELAMPSORA PINITURQUA (ÇAM SÜRGÜN BÜKÜCÜSÜ PASI)

Uredo ve Teleuto yataklarını Titrek Kavak ve Akkavak üzerinde

**Diğer spor formlarını amlar
zerinde oluşturur. Özellikle
Sarıçam ve Veymut amı**

CHRYSOMYXA ABIETIS
(LADİN İBRE PASI, LADİN SARILIK
HASTALIĞI)

Autözik Pas Mantarıdır

Mantarın Aecidi ve Teleutospor formları birlikte ladin iğne yapraklarında oluşmaktadır. Yani tek bir konakçı bitkisi olan bir pas mantarıdır.

A**B**

FUNGI IMPERFECTI (DEUTEROMYCETES) (EKSİK MANTARLAR)

Tali üreme formları konidilerdir.

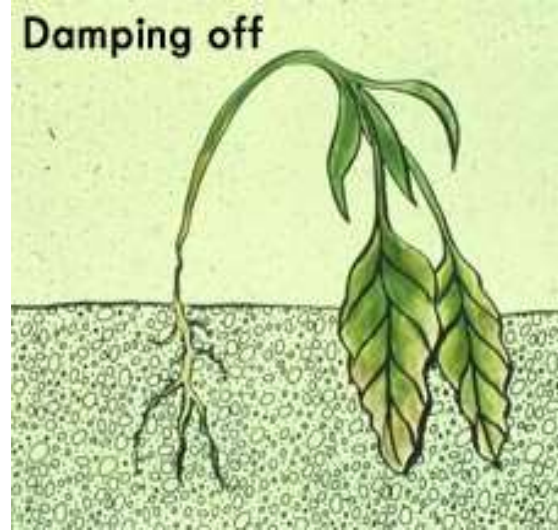
Asıl üreme formları yoktur ya da bilinmemektedir.

Hayat seyirleri tam olarak bilinmemektedir.

Genellikle, ölü ahşap malzeme de ya da kullanılmakta olan ahşap malzeme de saprofit yaşarlar ve tahribat yaparlar.

Bazıları fidanlıklarda “Damping-off” hastalığına neden olurlar.

Bazıları da orman ağaçları ya da diğer bitkilerin kökleriyle birlikte Mantarlı Kök adı verilen “Mycorrhiza” oluşumlarına neden olurlar.

Başlıca 4 takımda toplanır.

1. Sphaeropsidales

a. Septoria parasitica: Genç ladin sürgünlerinde kuruma, ölme ve sarkmalara neden olur.

b. Phoma abietina: Göknarlarda kabuk ölümlerine ve iğne yaprak kurumalarına neden olur.

c. Dothiczia populea: Kavaklarda Dothiczia kanserleri oluşturur. Kabuk, kambiyum ve diri odunda tahribat yapıp, kahverengi bir renk oluşturur.

2. Melanconiales

a. Pestalozzia hartigii: Genç yapraklı ve iğne yapraklı türlerde gövde dip kuşağı adında bir hastalık oluşturur. Bitkinin dip kısmında, yapraklar tarafından yapılan aşağı taşınan maddeler birikerek şişmelere neden olur.

3. Hypomyces

a. Fusoma parasiticum: Damping-off hastalığı yaparlar.

4. Mycelia sterilia

Bu takıma ait mantarların diğerlerinden farklı olarak tali üreme formları da bilinmemektedir. Bu mantarların çoğu orman ağaçları ve diğer bitkilerin kökleriyle birlikte “Mycorrhiza” denilen oluşumları meydana getirirler.

Önemli türler;

Moniliopsis klebachni

ve

Rhizoctonia violaceae

Mycorrhizalar;

- 1. Ectotrophic Mycorrhiza: Miseller yalnızca hücrelerarası boşluklara girerler. *Fagaceae* ve *Salicaceae* familyası bireylerinde görülür.**
- 2. Endotrophic Mycorrhiza: Miseller hücre içlerine girmektedir. Huş ve Titrek kavaklarda sık rastlanır.**
- 3. Ectendotrophic Mycorrhiza: Miseller hem hücrelerarası boşluklarda, hem de hücrelerin içlerinde bulunmaktadır.**